

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року 2-50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровного (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані візьмі від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Відгомін промови д-ра Кербера.

(X) Можна було з гори сподівати ся, що четвергова програмова річ д-ра Кербера в радї державній, що доторкнула ся так рішучо австро-угорської угоди і торговельних договорів з заграничними державами, залунає голосним гомоном в угорським і заграничним дневникарстві. Окрім Pester Lloyd-у, котрий, хоч з односторонного угорського становища, а всеж таки доволі предметово оцінив річ міністра-президента, все инше дневникарство угорське накинulo ся на него мокрим рядном. N. Pester Journal каже, що др. Кербер виступив мовби глядiator супроти Угорщини, а его річ нагадує хитрого російського дипломата, котрий розпочав на вні війну, щоби відвернути увагу від внутрішнього невдоволення. Сей дневник підозріває д-ра Кербера, що він сими воєнними окликами супроти Угорщини й заграниці бажає лише перевести бюджет і деякі закони в радї державній, але викликані ним духи зголосять ся, а розбуджені нездійснені надії стануть для Австрії грізнішими, як національні спори. Др. Кербер повинен був тямити, що з такого відкритого становища, яке він займає, не є порадно виступити з атакoм, позаяк і неприятель має острє оружє.

В тім менше більше напрямі розводять ся і инші угорські дневники, а навіть N. fr. Presse, очевидно з прихильно-

сти для малярських семітів станула їм в пригоді і заговорила про австрійський шовінізм.

Можна було сего сподівати ся, що скоро зайде річ про угоду, то Угри не стануть мовчати, а зашваргочуть по малярськи, наколи в Австрії заговорять в обороні австрійських інтересів. Само про себе розуміє ся, що міністер-президент Сель не дуже вдоволений тим, що др. Кербер заговорив раз про австрійські інтереси супроти Угрів, а так само легко зрозуміти, що все угорське дневникарство виступило збройно проти австрійського міністра-президента. При всім тім можуть обидва міністри-президенти з собою порозуміти ся і довести до можливої для обох сторін угоди. Але сей однодушний острій тон в угорським дневникарстві вказує, що наколиб дійсно д-рови Керберови повело ся з'єдинити сторонництва до рішучого опору, тоді Угри не завагали-б ся одної хвилі звалити д-ра Кербера з міністерського фотелю, поки би ще вспів їм яке лихо заподіяти.

Др. Кербер зрозумів, що супроти тих струй, які виривають не з поодиноких сторонництв але споміж всіх австрійських народів, годі єму опирати ся, що він мусить плисти з струєю, інакше она его пірве, бо здержати її вже не можна. І так др. Кербер пливе наперед сею струєю, але инша річ, чи він остане на чолі, чи ні. Тоді буде приневолений новий міністер-президент так само плисти, або утоне. Формулка Селя вспіла повалити гр. Туна, може се зробити і з д-ром Кербером, але чи тим спо-

собом Угри вспіють запобігти, щоби австрійські інтереси відсунено на бік, се річ вельми сумніва, бо вже за ними стоїть сила обставин.

Річ міністра-президента д-ра Кербера про торговельні договори викликала всякі толки в німецьким та італійським дневникарстві. Німецькі дневники згоджують ся в тім, що оповіщенє начерку нової цлової тарифи було вельми нещасливе і може замотати Німеччину з усіма державами в трудну цлову війну, а Vossische Ztg. виразно дораджує, що найліпшим виходом з сего трудного положеня було би, не вповідати дотеперішних торговельних договорів иншим державам.

Справознавець одного італійського дневника мав з сеї нагоди розмову з італійським міністром торговлі Луцатим і сей висловив ся рішучо, що при нинішних обставинах Італія не думає вповідати торговельних договорів. Отже, як з сего видно, програмова річ міністра-президента виголошена в радї державній при відкритю осінної сесії відбила ся голосним гомоном не лише в Уграх, але й в Німеччині та Італії і не остала там без впливу та може мати корисні для Австрії наслідки. Буде се однак зависиме від того, чи парламентарні сторонництва зуміють належно оцінити теперішню хвилю і чи потрафлять постояти за загальні інтереси Австрії, чи остануть і дальше терпеливими ягнятами і дадуть ся спокійно дальше стригти.

10)

LABOREMUS

ДРАМА В 3 АКТАХ

БЕРНШТЕРНЕ БЕРНСОНА

переклав Лев Лопатинський.

ЛІДІЯ

Думаєш може, що ти мене любиш без моєї музики?

ЛІДІЯ

Певно! Певно, се кажу тобі!

ЛІДІЯ

Без неї, ти не знала би прецінь, хто я є. — Без неї я був би зовсім ким иншим.

ЛІДІЯ

Але я хочу бути для тебе чимсь більше, як твоя русалка. Ти трівожиш мене.

ЛІДІЯ

Так? Чим жеж, думаєш, є для мене Русалка?

ЛІДІЯ

Підклад опери! Збірка мотивів, предмет вдохновеня! Невичерпаний може. Але нас обоє там нема.

ЛІДІЯ

Таки, коли наша натура в тім є. До чорта, прецінь она вибрала, як-раз се вибрала. Пізнійше може виберемо що иншого і стрітимо ся там

знова — може; але тепер ми є ту! Так висвободжує ся наша натура, так она розширяє ся. Се прецінь так, а не інакше, не правда-ж?

ЛІДІЯ

(шпегом). Може. — По части

ЛІАНГ'ФРЕД

Чим є Русалка инчим, як не морем? Поезизью про море? Море, що горве ся до землі. Невгомоне довкола сего, що є непорушним. Пригадай собі, що в морю може відбити ся і небо. Ти, яка се туга! Як ово мусить, — як мусить море тоскно глядіти в сю безконечність! Не правда? Яка се туга! Землі не може зрушити, неба не може досягнути.

ЛІДІЯ

(шпече). Ні.

ЛІАНГ'ФРЕД

Алеж се є музика, моя найдорожша! Музика довкола життя, як море довкола землі. Те, що утікає — на пригоди — сказать-б продовженє, — се, що не дасть ся вдержати, дігнати, — але також ніколи не зазнає супокою.

ЛІДІЯ

(шпече). Русалка.

ЛІАНГ'ФРЕД

Русалка, що руки до неба зносить за чимось більше. В ній відбиває ся небо, але в ній его нема. Длятого: назад на долину! Назад від всього, що непорушне і недостижимо. Она обнимає, а втікає. Не правда? Она бажає, а подає ся назад.

ЛІДІЯ

(віднесла ся напів, дрозить, хоче его притягнути до себе).

ЛІАНГ'ФРЕД

(відносить ся). Завсїгда на границі! Межи знаним, а незнаним, дальше, чим сама знає, она говорить дальше. Але она кінчить ся в тім, що вже не може сказати.

ЛІДІЯ

(встала також). Ліанг'фреде!

ЛІАНГ'ФРЕД

Она вияснює і завдає загадки. З очима, повнили неба, она звертає ся сама в себе і ридає. О, бувають такі страшні хвилі — я міг би відкинутись, я також, як філя, що розбиває ся на шуму. Бо я не осягну сего — я не осягну.

ЛІДІЯ

(горне ся до него).

ЛІАНГ'ФРЕД

(опам'ятує ся). Ні, не плач. Кажу се про себе, не про тебе.

ЛІДІЯ

Про нас обоє!

ЛІАНГ'ФРЕД

Не плач! Я хотів лише, щоб ти порозуміла: Коли називаю тебе Русалкою, так се значить не мало.

ЛІДІЯ

Прости! Я маю такий страх. Відойми его від

Справа надужиття в гал. щадниці.

Нині відбувають ся загальні збори галицької щадниці. Комісія, вибрана загальними зборами дня 18. цвітня 1901. для розсліду розмірів і вини катастрофи в гал. щадниці, приготувала на нинішні збори величезний матеріал.

До сеї комісії належали пп. др. Тадей Пілят, як презес комісії, др. Гломбінський, др. Бальцер, кс. Ленкевич, Дрекслер, Ульмер, др. Екельський, Едмунд Рідль і др. Пайонк, який є референтом комісії.

В обчисленю страт комісія сконстатувала, що 7 мільонів корон відписано вже з біжучих рахунків пок. Щепановського і з векслів его та Вольського і пок. Одживольського. Дальше відписано 571.470 К 28 сот. і вставлено в білянсі на р. 1900 резерву 530.000 К на покриття непевних векслів. Крім сего є ще дальші неминучі страти, котрих висоти доси не можна ще означити.

З між органів яким були поручені контролю і надзир над майном і діловодством гал. щадниці, презес др. Ант. Малецький завинив тим, що до шконтрованя кас призначував лише одного делегата замість двох, не скликував засідань виділу і не пильнував виконувания статуту і регуляміну. За те після внесеня комісії загальні збори мають висказати жаль до него. Також виділ повинен був добачити хибі статуту і регуляміну. За те, що їх не добачив, загальні збори мають висказати жаль до них. А надто дирекція завинила, що дозволила стіснити собі єї права і обовязки, вишлюваючі з регуляміну. За те має її дістати ся також висказ жалю.

Начальні директори (пок. Алекс. Ясіньський і пок. Володисл. Зайончковський) дуже тяжко завинили, що не сповняли ані одного свого обовязку, приписаного статутом. Загальні збори мають признати їх чи то їх спадкоємців відповідальність за страти, які потерпіла щадниця. Делегати презеса (др. Радзівевський і пок. Ів. Чайковський) і члени ревізійної комісії цілком занедбували ревізію, а при тим в своїх справозданнях казали, що переводили строге шконтро каси і все найшли в найбільшій порядку, хоч жадного шконтра це робили. Загальні збори мають признати їх правну відповідальність за понесені страти.

Найконкретніший факт надужиття закидує комісія синдикови щадниці др. Малаховському, який в справі позичок на посылости Русочиці і Братковичі заступав своїх приватних клієнтів на шкоду щадниці, так, що на русочицькій позичці стратила щадниця опісля 68.230 К, а на братковичській доси 17.000 (можливі є ще і даль-

ші страти). За 20.000 К, страчених на русочицькій позичці, і за всю страту на братковичській загальні збори признають др. Малаховського відповідальним, а так само членів і таксаторів гал. щадниці пп. Йосифа Гіжовського і Ів. Браера, які первісну свою оцінку майна Браткович опісля без жадної причини підвищили о 55.000 К і через те споводували, що щадниця уділила на те майно більшу позичку.

Вкінці комісія зазначає також, що і правительственні комісарі завинили тим, що не виконували контролі над щадницею.

Загальні збори мають після внесеня комісії припоручити виділові, щоби всім повисше названим людям виточити судові спори о відшкодоване, — і то д-рови Малаховському, Йос. Гіжовському і Браєрови о повисше відшкодоване страт ними завинених, а иньшим членам управи і контролі о відшкодоване, яке від них стягнути є можливе і імовірне. Справоздане своєкичить комісія заміткою, що не так їй ходить о зворот матеріяльних страт, які потерпіла гал. щадниця, як о моральну сатисфакцію, тим більше, що в процесі против Зіма і тов. публична моральність жадної сатисфакції не дістала.

Народне шкільництво у Бурів.

Кінець минувшого і початок сего столітя завзначили ся в полудневій Африці завзятою борбою двох споріднених народів. Вже другий рік звертають ся очи всіх в тамту сторону, слідячи з занятєм перебіг трансвальської квестії. Знаючи о силі, а передовсім о високім степені цивілізації Англіїців, здає ся, що там ходить виключно о укаранє дикого або розбещаючого племені, що не заслугує на ніякі згляди і принайменше хвилево мусить улячи могутому Альбіоніви.

Тим дивнійше ударила всіх вістка, що на тамтогорічній парискій виставі найвисші нагороди за народну просьвіту уділено Англії і рівночасно... Трансвалеві. Судії вистави ствердили, що Бурі не суть послідними між цивілізованими народами, отже що з ними треба числити ся, коли так раціонально і вірцево провадять у себе справу просьвіти.

Можна би ту посудити Французів о певну сторонничість, бо они дуже ненавидять Англіїців. Тому, не спускаючись на ту опівию виставових судіїв, загляньмо до статистики, котра певно найлучше роз'яснить нам ту квестію, подаючи нам деякі подробиці о шкільництві в бурських республіках.

Після даних, які маю під рукою, першеш-

ство від оглядом просьвіти прислугує Оранії, де на кілька літ перед війною числено коло 200 народних шкіл і 3 гімназії; в Трансвалі доходило число народних шкіл до 500, а гімназії була одна (в Преторії). Ті числа оцінимо відповідно, коли узгляднимо, що біле населенє в Трансвалі було три рази численнійше, як в Оранії.

Вправді повисші дані відносять ся лише до части населеня обох республік, бо лише до білих, котрі в Оранії становлять третю, а в Трансвалі четверту часть всего населеня. Проче населенє Оранії складає ся з Бушменів, а в Трансвалі з Кафрів, однак о одних і других статистика мовчить і то є хіба найвимовнішим причинком до квестії трактования низших рас висшими. Так само лише о Бурях, т. є. білих, говорить Кобель, котрого діло о народній просьвіті в цивілізованих державах недавно появило ся п. з. Uebersichtliche Darstellung des Volkserziehungswesens... Band I. Breslau, 1900. Для туземців нема просьвіти зовсім.

Відомости, заключені в наведеном ділі Кобля, опирають ся на урядових даних і на обовязуючих законах. Тому становить оно важний причинок до досліджуваня підстав народної просьвіти в ріжних краях. Вправді розділ о Бурях виказує багато недокладностей і зраджує менше автентичних цїх, але будь-що-будь освітлює нам шкільництво того малого народа і тому представлю деякі подробиці в отсій статі, в тім пересвідченю, що заінтересують Ви Читателів.

Під оглядом законів обі республіки ріжнять ся дуже: в Оранії існує шкільний примус, а в Трансвалі правительство лише опікує ся народною просьвітою. Однак фактично та ріжниця не існує, а то в наслідок ухвали церковного синода, постановляючої, що до миропомазаня може приступити лише той, що має 14 літ і має певний засіб книжкового знаня. На той засіб складає ся: плинне читанє, розумінє біблій і катехизму і підписанє свого імени і прізвища. Наслідком того майже всі, крім старих, уміють підписати ся. З иньшого жерела довідуюмо ся, що в Оранії процент аналфабетів, старших над 7 літ, виносив в 1893. р. ледво 5%.

Трансвальське правительство, не впроваджуючи шкільного примусу, опікує ся дуже старанно народною просьвітою і закладає народні школи всюда, де лише дасть ся запримітити потреба того.

Найнизший степен шкільн в обох республіках становлять звичайні народні школи. Ту учать ся діти читаня писаня, рахунків, святаї історії і співу з нот. До тих предметів прибу-

мене. Прятягни мене до себе! Дай мені бути з тобою! Сховай мене при собі!

ЛЯНГ'ФРЕД

Не оставлю тебе ніколи.

ЛИДИЯ

(пристрасно). О, Лянґфреде! — Се імя значить: довгий мир! Так тебе назвали задля мене. Ти принесеш мені довгий мир (горне ся до него).

ЛЯНГ'ФРЕД

(поуфалю). Не подумаш собі, що я се розумію?

ЛИДИЯ

Від тоді, як ще мені було піснайцять літ, о скорше, ще богато скорше, коли я на горі сиділа на підвишеню і грала, грала... і думала я: коби так прийшов хтось, що мене виніє звіден! На тинисте, темне місце. Щоби ніхто мене не бачив і я нікого не бачила. Про се я думала, Але ніхто не приходив.

ЛЯНГ'ФРЕД

Лидія! —

ЛИДИЯ

Приходили деякі, але не той, що міг мене вивести звідтам, не ти!

ЛЯНГ'ФРЕД

Русалко, як тобі було скучно, не правда-ж?

ЛИДИЯ

О! —

ЛЯНГ'ФРЕД

(поуфалійше). І виправляла дурниці, не правда? З нудьги, що?

ЛИДИЯ

(освободжує ся). Що ти знаєш? Чи тобі що?...

ЛЯНГ'ФРЕД

Нічогосінько. Я лиш розумію се.

ЛИДИЯ

Ти розумієш се? —

ЛЯНГ'ФРЕД

Не можна грати так, як ти, коли не перейшло ся...

ЛИДИЯ

...великої туги, Лянґфреде?

ЛЯНГ'ФРЕД

...Більше, як тугу! Не правда-ж? Тоді, коли я погадав собі — справді, знаєш, що я собі подумав?

ЛИДИЯ

(не відповідає).

ЛЯНГ'ФРЕД

Отся тут пірнула глибоко. Сі енерґічні удари в найскритні глублини, се не припало їй само від себе. Отся тут стояла сама у вирі, мало-що не потонула. Крик розпуки!

ЛИДИЯ

О!

ЛЯНГ'ФРЕД

Але она знов видобула ся. Яка сила!

ЛИДИЯ

Она прибула мені, коли я тебе побачила.

ЛЯНГ'ФРЕД

Ні, ти мене не бачила.

ЛИДИЯ

Я бачила тебе сейчас, як ти увійшов. Що ти можеш ошибати ся в таких річах.

ЛЯНГ'ФРЕД

Ти не бачила мене! Найпевнійше! Ти не підносила очий. Я стояв і чекав на се.

ЛИДИЯ

Так я відчувала, що ти там був. Коли граю, я відчуваю всю.

ЛЯНГ'ФРЕД

Се може бути.

ЛИДИЯ

О Лянґфреде! Прецінь оно так склало ся, як я собі мріяла: Я сиділа і грала і тоді ти прийшов! Прийшов і забрав мене і поніс мене геть у темний, тинистий куток (прикладав ся до него). Тепер розумію, чому се не могло стати ся скорше. Прецінь ти молодший від мене. І також се наганяє меві часто такого ляку.

ЛЯНГ'ФРЕД

З нас обох ти є молодшою, сильнішою, буйвійшою. (Лидія кидав ся єму на шию з легким криком). Чи ж не так?

ЛИДИЯ

(шепче). Се любов, Лянґфреде.

(Дальше буде).

вають ще по містах слідує: грамика, історія рідного краю, дещо з географії, рисунки і англійський язык. В Трансвалі одержують діти книжки, зошити і інші письмєнні прибори даром, лише діти богатих родичів платять за книжки по цїні коштів. Бідні діти, що образують ся в місті, користають дуже часто з правительственної підмоги 22 марки на місяць, що майже зовсім вистарчає на удержанє. Наука в повисших школах триває 5 годин денно, пять разів на тиждень, бо діти, крім неділі, сьуть вільні від науки ще й в суботу, призначену на науку релігії поза школою. Треба признати, що транвальські Бури неособливо користають з тих полєки і если послають свої діти до школи, то лише через три, а вже найвисше шість місяців до року; прочий час лишають їх дома і привичають до господарських занять. О скілько позволяє на се стан майна, повірюють дуже часто науку своїх дітей домовим учителям.

В наслідок існуючого шкільного примусу і розкиненого населєня устаномлено в Оранї т. зв. вандрівних учителїв, котрі провадять тримісячну науку в кождім місци, де назбирає ся принайменше десятеро дітей. По упливі трех місяців переходить учитель в инше місце, після вказівки властей. Зачерк такої науки є очевидно низший, як в сталих школах, які находять ся в кождій густїше заселєній місцевості. Однак в Оранї взагалі більше дбає ся о просьвіту, як в Трансвалі, і в многих місцевостях перебуває вандрівний учитель по кілька разів, а навіть часом висилають родичі дітей до подальших сталих шкіл і гімназій. Та обставина добре витолковує існуюче аж трех гімназій в такім малім краю.

(Конець буде).

НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: гр.-кат. Евлампія; рим.-кат. Иоана. — В четвер: гр.-кат. Филипа; рим.-кат. Рафаїла.

— **Концерт і вечерницї в Тернополі.** Заходом Кружка жіночого філії руск. Товар. педагогічного в Тернополі відбудуть ся дня 27. н. с. жєвтя т. є в неділю в комнатах Рускої Бєсїди в Тернополі «вечерницї» з такою програмою: 1. Відчит п. проф. Мостовича. 2. Галь: «Віддала мене», хор мужеский. 3. «Smidt Tarentella», форт. сольо відограє п. н. Л. Ю. 4. Кварант: «Чи будеш ти моя», сольо сопрановє відсыпває п. н. Е. Кр. 5. Галь: а) «Ой морозе»; а) «Зелєная рута», хор мужеский. 6. Мошковский: «Болєро», сольо скрипковє відограє п. Ів. Л. 7. Вахнянин: «Купало», хор мішаний. По сїм слїдують гри товарискі. Початок о 8. год. вечер. Вступ від особи 30 кр. Дохід з сих вечерниць призначений до фонду на Інститут дївчат в Тернополі. По заяк особї запрошеня висилає ся тільки замїсєвим членам філії руск. Тов. педагог., проте запрошувмо всю нашу дооколичну інтелїгенцію в сїм місци. За Видїл: Т. Стахєвичєва, М. Солтисова, О. Вітошиньска, Е. Крушельницка.

— **Царство галапасів.** З Станиславова пишуть нам: Просимо Хв. Редакцію подати до придрудної відомости факт, який сьвідчить наглядно о тїм, що у тутєшних галапасів крім особистих інтерєсів нема нічо сьвятого. Довголітнім «пилькованєм» вигризли тутєшні галапаси нашого любого о. д-ра Хомишина, такого трудячого та спосібного чоловіка, що був душею та славою катедральної парохії, а вигризли єго тому, бо їх відай разила невєспуча єго праця. На місце о. Хомишина всунули галапаси «свого», що-йно «упеченого», що не має і понятя о відправі церковній, мовби єї ніколи не бачив, з чого лише сором та згіршенє у церкві, як се приміром було минулої неділі на вечерні. Хто ту винєн? Ажеж той «Вєнямин» вийшов доверва з тутєшної капацкєй академії, що єї зовуть домом прєсвитєриальним, то хибя самі учителї нічо не вмїють, або нічо не роблять? На що они властиво є, коли аж паламарі та дяки мають їх в науці заступати? На що властиво є також ті сталні коло великого прєстола, сли заєдно сьвятять пустками? Колиб лиш де показала ся яка мітра єпископска, то найде ся до неї зараз і ціла хмара галапасів, а на утрєнях та вечернях і на лік їх не побачиш... У нас, простих людий, кождий мусить умїти се, що до него належить, та пильнувати того, з чого хлїб їсть, а у галапасів інакше. Цікаво знати, коли настане новий Владика, то може би раз вже перевели ся ті комєдїї, на котрі годї вже довше дивити ся.

Мірянин.

— **В справі руских богословів.** Ректор львівського університету, др. Ридигєр, замїстив в «Przedświt-i» отєє спростованє: «Прошу ласка-

во спростувати розширену вість, неначе би ректор університету до нинїшного дня (21. с. м.) брав участь в справі вписів руских богословів — се належить до декана богословского відділу».

— **На львівський університет** вписало ся до дня 16. с. м. загалом 1612 слухачів, з того 1428 звичайних, а 184 надзвичайних (в тїм числі 16 жєнщин якє звичайні слухачки а 75 якє надзвичка). Стан слухачів на поодиноких відділах: на богословский відділ вписало ся 32 (Поляки — або Русини ще не вписали ся) звич. слух., а 51 надзвич. слух. — разом 84; на правничий відділ 1030 звич. слухачів, а 19 надзвичайних — разом 1049; на лікарский відділ 97 звич. слухачів і 6 звич. слухачок, а 6 надзвич. слухачів — разом 109; на філософський відділ 253 звич. слухачів і 10 звич. слухачок а 20 надзвич. слух. і 75 надзв. слухачок, 1 госпітантка, 1 фреквєнтант і 12 фармацевтів — разом 372.

— **Іменованя.** Цїсар іменовувє будівничого п. Івана Левиньского надзвичайним профєсором будівництва пожиточно і зєлєничого на львівській політехніці.

— **Дефравдація.** З Ліманової доносять, що каспер тамошного товариства ремісників і промисловців, Ян Бєдровь, здефравдував вкладки і оплати членів. Дефравдацією заняла ся вже державна прокуратуря з Нового Санча.

— **З судової салї у Львові.** Вчєра покінчила ся розправа проти Ферєнда, Рєваковича і д-ра Марка обжалованих о обиду Х перемиского корпусу. Судий присяжні заперєчили поставлєні їм трибуналом питаня, на основі чого трибунал у вільних всїх трех обжалованих від вини і кари. Прокуратор вїсє зажалєє неважностє.

Нинї буде відбувати ся дальша розправа черєрваного в пятницю процесу Рєгєра і тов.

— **Кс. Стояловский засуджений.** Повітовий суд в Живціє засудив кс. Стояловского за обиду чєсти посла Кубїка на кару 2 днів арєшту або 20 К гривни і на зворот коштів розправи.

— **Проч з поєдинками!** Недавно у Франції утворила ся міжнародна ліга проти поєдинків. Поклик «проч з поєдинками» найшов також немало горячих приклонників в Німєччині і приєдвав для ліги членів межє висшними офіцїрами вїмєцкєй армії. Оноді відбуло єя в Липску засїданє вїмєцкєго комітєту, на яким проголошено кілька рефератів і постановлено всїма силами поборювати поєдинкоманїю, так якє становиска католицизму, як також зі становиска загальної справєдливості і чєсти. Резолюції комітєту вїдаєт ся під осудтє законодатним тілам. Ухвали поодиноких комітєтів міжнародної ліги проти поєдинків обовязують ліги всїх держав. Провідником ліги в Австрії є др. Жигмонт вон Бішофсгазєв.

— **Бунт у войску.** З Варшави доносять до «Koelnische Ztg.»: На поля вїєскових авправ на Мокотові цілий полк відкавав послуку офіцїрам. Причиною сєго непослуку, а радше бунту, була лиха пожева. Полковник звалив вину на підофіцїрів, котрі брали могорич від доставців і приймали стухлє абїже на инші артикули живности. Однак нема сумніву, що також офіцїри брали хабарі. Жалоби вояків на лихий корм оставали без відповіди, в наслідок чєго цілий полк застрайкував. Коли офіцїри силою хотїли принєволити вояків до послуку, стрїляли єя з градом куль. Майже всї офіцїри ранні, а один вже помер. По розоружєню полку, замкнено 300 вояків і потягєно їх до відвїчальності за ширєє бунту.

— **Сантос-Дїмон,** славний воздухоплавець, пробовав дня 10. с. м. знову облєтїти своїм баллоном межє Айфля в Парижі і проба сїм разом цаєливо удала ся. В 30 мїнутах і 40 секундєх перелєтїв баллон дорогу із Сен Клю до вежи Айфля, облєтїв єї довокєла і вєрнув назад. Мимо того Сантос-Дїмонтовї не признано нагороди, визначєної Дайчєм, бо комісія знатоків орєкла, що Сантос-Дїмонт перєступив визначєний час 30 мїн., хоч лиш дуже малєнько, бо всєго лиш 40 секунд. При тїй пробї був і сам Дайч та казав, що Сантос-Дїмонт заслужив собі нагороду, що Комісія однакєж мимо того не хотїла єї признати воздухоплавецьєв, внаслідок чєго присутна публіка зробила велику демонстрацію против комісії.

— **Поганого злочину** допустив ся російський салдат на границі Східних Прус. В ночи на по неділок якїсь два пачкарі старали ся перєйти границу, але зазрїв їх російський салдат, що стояв на сторожі. Молодший з пачкарїв утік, а старший 60-літний попав в руки салдата, котрий єго найперше обрабував з годинника і 1500 рублїв, а опєсля повисїв на дереві.

— **На шкільну оплату** для бідного учєника прислали ВП. М. Пюрко з Винник 2 кор. і пп. Галюся, Юрцьє і Ярцьє Левицкі з Винник 3 К — разом з передше виказанями датками є 23 К.

— **Вїсти з перемискої єпархїї.** Канонїчну інстїтуцію одержали оо.: Мих. Пирожок на Ульгївовє угнївского дек., Вас. Парацан на Милків олешицкєго дек., Вас. Балько на Трійцю добро-

мильского дек., Ів. Калїньский на Жабчє мурованє белзкого дек. — Др. Франц Щєнкович іменованїй прєфектом при духовній семїнарїї у Львові. — Оо. Йос. Котєцкїй парох в Лютовисках і Ант. Барнович парох в Луковім іменованї ординарїятєскими шкільними комісарями. — Крилошаньскї відзнаки одержав о. Корн. Кузик парох в Боську. — В пропозицію на Батягїчє жєвківского дек. принятї оо.: Сим. Дуткєвич, Мих. Жирский, Волод. Насальский, Стєв. Алексєвич, Юст. Манастирский, Ант. Яцїв, Григ. Клиш і Лев Пясецкїй. — Сотрудництєва одержали оо.: Фїляр. Яминьский в Радичах, Волод. Ардан в Вацовичах, Пєтро Яросєвич в Зїболках, Кир. Пирожок в Старій-Соли. — Завідатєльствє одержали оо.: Мих. Ростович в Волковї, Йос. Винницкїй в Наконєчнім. — До канонїчної інстїтуції завїзванї оо.: Пєтро Перчїньский на Райтаровичі, Волод. Ольховий на Бєрєги долїшні, Мих. Ростович на Волковию. — Сотрудництєво в Куликовї одержав о. Іван Карпєвич.

— **Родимці! Памятайте про будову руского театру у Львові!**

Посмертна оповідка.

О. Іван Кобляньский, почетний крилошанин єпископ. капїтули станиславської, кавалєр орєдра Франц Йосифа I, декан і парох-ювілят в Коломиї, упокоїв ся дня 19. с. м. по довшїй недугї, заосмотрєний св. Тайнами, в 84. році житя а 55. р. сьвященствє. Похорони відбули єя в вторник. В. є. п.!

Телеграми.

Вїдєнь, 22. жєвтя. На нинїшнім засїданю палати послїв відчитаню інтерпєляцію посла Поточка і тов. в справі примусового обезпєчєня від вогню та інтерпєляцію кс. Вязовского в справі запомоги для погорїльців Любачєва.

Посол Пернерсторфєр предложив 1397 пєтицій з 575.000 підписами в справі загальної обезпєчєня на старїєть.

Прага, 22. жєвтя. При доповнюючих виборах до державної ради в Карліні вбрано на місце бл. п. д-ра Кайцля Молодочєха Фїдлєра.

Будапєшт, 22. жєвтя. Палата послїв відбудє дня 26. с. м. перше засїданє. Дня 28. с. м. перше засїданє. Дня 28. с. м. відбудє ся торжєственнє отворєнє нового соїму, якє доконає цїсар.

Бєрлін, 22. жєвтя. З причини проєкту консерватїєств, які вносєть в державній радї, щєби безпроволочно знєсти торговєльні трактати Німєччини з другими державами, — зацєвнюють, що правительствє не вчинить сєго перед ухвалєнєм державною радою митової тарифи.

Франкфурт над Менєм, 22. жєвтя. Frankfurter Ztg. доносять, що Росія змїнила свою політику що-до Крєтї і дала кн. Юрєви carte blanche. Кн. Юрїй, по поворотї з Європи, склїчє народний збір і оголосить анексію Крєтї до Греції. Франція і Італїя мали вже згодити ся на сєй плян. Що скажє четвєрта опїкуюча державя, Англїя — не знати. Німєччина і Австро-Угорщина не належать до сторонних держав і не мають права інтервенції.

Копєнгага, 22. жєвтя. Президент Крієрєр одержав предложеню спеціальною комісією парламенту (стортінгю) нагороду ім. Нобля за підпїранє мирової ідеї.

Малий Фейлетон.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

Карнавал.

* * *
Карнавал, карнавал! І шпєлї і фраки,
І шєвки і тїолї і плюші і кляки
І звукї музики, пів сонні, пів дикї,
Ах розкіш, ах чар прєвеликий!

Карнавал, карнавал! І серцє горячє
Трїпочє ся в груди, з утїхи аж скачє,

Жіночих шат шуми і замах перфуми,
Шалють і ноги і уми!

Перший бал.

На гостій сая мовчки жде,
Як бовище жде на битву.
Вже мати донечку веде
І шепче ідучи молитву,
А довя як у бій іде.

Іде як в бій, а серце в груди
Як пташечка тріпочесь, бе.
Ах що то буде, що то буде,
Як перший кадрийль не піде,
Що скаже світ, що скажуть люде?

А мати молить ся так ладно
Не знає лиш котрим сьвятим,
Щоб невадївно, ненаглядно

З'явив ся ясний херувим
З платнею доброю, порядний.

Щоби з'явив ся і з собою
Забрав єї доньку, надїю
А доня йде немов до бою,
А мати мріє любу мрію,
А з салі валець лєсь-тугою.

Circulus vitiosus.

Ще не сіла, не роздивилась,
А вже до неї примостилась
Цїла ватага хлопців,
Урідливих молодців.

Той просить в танець, той витає,
А той очима аж благає
Так мало, так не багато
Хоть погляду одного.

Вона немов і не зважає
По сали вишно походжає,
А на кого лиш гляне,
То зараз лекше стане.

Гуляє як пташина в гаю
А в мисли добре розважає,
Котрого би, котрого
За мужа взяти свого.

Той грає в карти, може
Довги жидівські множить,
А той скупар великий
Не пустить на музики.

Один лишень, одніський
Лашивсь цілий, цілїський.
Щож? Годі! Studiosus —
Circulus vitiosus.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і веї предмети движимі против огневих шід.

«Дністер» припоручив Преосвящ. Ординарияті Всєч. Духовенству і вірним всїх трєх Епархїй

Фонди гаранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	811.540	кор. 11 сот.	равом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва премїї	171.942	» — »	
Резерва спеціальна	6.000	» — »	
Фонд емеритальний	30.924	» 54 »	

Тарифи «Дністра» умірковані. Надплата річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премїї.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.420.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутності Делегата і 2 членів.

Полїси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк краввий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терєбовлї, Залїщинах, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тїлько через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через «Дністер» іде часті провізїї на рускі публичні добродїїні ції; полїси і кнїти видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрєстностях, де ще нема блязько агенцій «Дністра» Агенти заробили вже 274.964 кор. провізїї.

Зголошеня в агенції треба приносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убїгайте ся тїлько в агенції «Дністра».

Від огню обезпечайте ся тїлько в «Дністрі».

На житє обезпечайте ся тїлько через «Дністер».

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна

Небувала, сензаційна програма!

від 16. до 31. жовтня 1901.

При співучастї військової музики 24. п. п.

- 1) Stack з Мїльтону, найславнїїмі гімнастик на потрїйнім реку.
- 2) The 4 Berrlings, знаменитий акт воздушний.
- 3) Karley Trio, коміки grotesque і музикальні.
- 4) Rubens, транспарентовий маляр.
- 5) Francois Rivoli, мїмік в товаристві Еммі Rivoli.
- 6) Реклямограф і оркестра
- 7) Les trois Berg, турецкий акт фантастичний.
- 8) Александер Trebitsch, гуморист.
- 9) Lina Morganti, артистка в свїтаню.
- 10) Jelli Trio, вокальний терпет і дансерки.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя. Що пятницї High-Life представленє. Білети вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльова при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Др. Александер Богдан КУЛАЧКОВСКИЙ,

субститут надв. адвоката д-ра Отмара Райзера і оборонець в карних справах у Відні, I, Tuchlauben ч. 4 або XIII/9 Suppégasse ч. 9.

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

поїзд		до Львова		поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годинї				відходить о годинї			
	6:10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до	Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	6:20	з	Чернівців (Іцкан, Гал. акц.) Гусьтина	1:55	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з	Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.	2:08	6:43	» дв. Підзамче	
	7:45	з	Янова	6:35	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Берлина
	8:00		на дв. головний	2:55	9:00	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер)
	8:10	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9:15	до	Янова	
	8:15	з	Сокала, Рави рускої	9:25	до	Підволочиск, Бродів, Гусьтина дв. Підз.	
1:35	8:50	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9:42	до	Сокала, Белаца, Рави рускої і Любачова	
	11:45	з	Ряшова, Любачова, Самбора	10:25	до	Чернівців,	
	11:55	з	Стяяславова (Керемезе, Потутор)	1:25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлі і сьвята	
	12:55	з	Янова	2:40	2:15	до	Брухович від 16. мая до 16. вересня в недїлі і сьвята
	1:10	з	Скольного, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	3:14	з	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	3:15	до	Янова шоденно від 16. мая до 30. вер.	
	4:40	з	Самбора, Борислава, Стрия	3:26	до	Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
2:20	4:11	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:30	до	Ряшена, Хирова, Любачова	
2:35	5:35		на дв. голов.				
	5:50	з	Кракова				
	5:40	з	Чернівців, Іцкан				
	6:00	з	Сокала, Белаца і Любачова				
НІЧ							
	7:36	з	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	12:45	6:10	до	Станиславова
	8:50	з	Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	6:20	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
	9:41	з	Янова від 1. мая до 15. вер. шоденно	6:30	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 шоденно	
	9:20	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	6:35	до	Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
8:40	9:50	з	Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розадова	7:10	до	Тернополя, Бродів дворець головний	
2:31	9:40	з	Чернівців, Букарешту,	7:32	»	дворець Підзамче	
12:15	10:20	з	Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	7:25	до	Сокала і Рави рускої	
	10:20	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	7:52	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)	
	10:02		на дв. голов.	9:30	до	Янова від 1. мая до 15. вересня	
	3:12	з	Підволочиск Копичинець на дв. Підзамче	2:51	10:30	до	Чернівців і Іцкан
	3:35		на дворець головний	11:00	до	Кракова, Відня, Варшави	
				11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний	
				11:32	»	дв. Підз.	
				4:15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
				4:45	до	Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.	

ЗАМІТКА: Пєра нічка числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті видають білети їади: Звичайні білети агенції часописий Ст. 1. Соколовского в пасажи Гавсманн ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і всімї инші, тарифи, іжестрованї провідників, розклади їади і т. п. бєро інформаційне п. к. залїзниць державних (ул. Красівських ч. 5. в подвірїю, сходи II, двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в сьвята 9—12).

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку красьвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Тї папери продаємо і купуємо по найточнїїшим курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного